

VIANOCE V NOVEMBRI?

Filatelisti spolu s obyvateľmi obce Chynorany si ich pripomenuli už 14. novembra, keď v tamojšom rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie slávnostne uvádzali do používania novú vianočnú poštovú známku "Narodenie - vitráže obdobia romantizmu".

Chynorany, obec s takmer 3-tisíc obyvateľmi, leží v tesnej blízkosti cesty Topoľčany – Partizánske, z ktorej dobre vidno dominantu – farský kostol. Práve ten bol dejiskom veľkolepého uvedenia novej vianočnej poštovej známky. Pýtate sa, prečo v Chynoranoch? Nie preto, že na minulý rok pripadlo 770 rokov od prvej písomnej zmienky o obci, ale práve z tohto kostola pochádza námet uvádzanej známky. V tomto trojlod'ovom kostole sa nachádza 8 maľovaných okien – vitráží, ktoré sa dostali aj do publikácie Ilony Cónovej a kol. „Vitráže na Slovensku“ vydané v Bratislave v r. 2006. Jedna z týchto okenných tabúl bola inšpiráciou pre navrhovateľov tohoročnej vianočnej známky.

V deň uvedenia známky tamojší farský kostol takmer pukal vo švíkoch záľahou účastníkov – tak domácich veriacich, ako aj hostí. Týchto si domáci uctili aj tým, že im prenechali voľné čestné miesta v prvých laviciach. Miestni sa trochu „potisli“ alebo postáli. Slávnostnú bohoslužbu slúžil nitriansky sídelný biskup J. E. Mons. Viliam Judák za asistencie predsedu Spoločenstva Sv. Gabriela Mons. Jána Valla, domáceho správcu fary Mgr. Jána Šimka a ďalších kňazov dekanátu. Oficiálni hostia z Ministerstva dopravy, Slovenskej pošty,

POFISu ako aj filatelisti z viacerých okresov sa mohli už pred bohoslužbou na vlastné oči pokochať krásou vitráží tamojšieho chrámu a na jeho pravej strane, v strede rozpoznať originál - okno, z ktorého detail (horná časť vitráže) je zobrazený na známke. Na záver sv. omše sa pán biskup opäť prihovril, požehnal známku a za Slovenskú poštu a.s. vystúpil Mgr. Martin Vančo, vedúci POFISu, ktorý oboznámil prítomných s uvádzanou známkou.

Hrdosť domácich na ich kostol a vitráže narástla, keď spomenul, že starších i novších umeleckých diel s témou narodenia je na Slovensku široká paleta, ale tieto ich historizujúce sklomalby z prelomu 19. a 20. storočia zaujali odborníkov. Práve Narodenie z Chynorian sa dostalo na tohoročnú slovenskú poštovú známku a tak bude šíriť krásu umenia, posolstvo Vianoc i propagáciu Chynorian všade, kam príde poštová zásielka s nalepenou takouto známkou.

Čo je na nej? Námetom známky je jedna zo súboru 8 tamojších vitráží, vyhotovených v roku 1933 vďaka iniciatíve vtedajšieho tamojšieho kňaza, kanonika Ignáca Wohlanda (1902 – 1955). Na tomto okne, kde je výjav narodenia, je aj postava jeho patróna - Sv. Ignáca z Loyoly – zakladateľa rádu Spoločnosti Ježišovej (Jezuiti). Umelec tu znázornil svätca v momente mariánskej vízie, kľáčiac v čiernom rádovom rúchu s modrým plášťom. Jeho tvár v profile hľadá na tróniacu Bohorodičku s Ježišom – dieťaťom na kolenách, ktorá sa pred ním zjavila v presvetlenom oblaku. V dolnej časti okna, v žltom poli môžeme čítať „Venoval: Ignác Wohland, dekan – farár v Chynoranoch. 1933.“

Známka vyšla vo dvoch, resp. troch verziách. Na klasickom tlačovom hárku s 50 známkami, ale aj v hárčekoch pripravených pre personalizovanú známku. Tento variant bol hneď využitý, vydaním hárčeka k 25. výročiu prinesenia Betlehemskeho svetla na Slovensko. Slovenský Skauting tak má „svoju“ známku. Treťou verziou je predtlačená známka na vianočnej celinovej pohľadnici s fotografiou celého chynorianského okna – vitráže.

Po slávnosti sa natešní domáci aj hostia v súvislom prúde presúvali do neďalekej farskej budovy, kde bola k dispozícii aj príležitostná poštová pečiatka v mimoriadnom vysunutom pracovisku POFIS. Pani vedúca stánku POFIS sa mala čo obracať pred náporom nedočkavcov. Každý chcel už-už mať vo vlastných rukách a na vlastné oči vidieť to, čo si v ich kostole bežne azda ani neuvedomujú. Chceli mať na pamiatku domov, poslať rodákom,

rodine, aj známym, aby sa pochválili – aha, táto známka hovorí o nás, našom kostole. Ďalší sa tešili, ako patrične – svojimi – Chynoranskými známkami vyšperkurujú vianočné pozdravy. A stalo sa, čo organizátori nečakali.

Nebývalý záujem o peknú, aktuálnu a navyše „vlastnú - domácu“ Chynoriansku známku, prevýšil očakávania. POFIS nebol pripravený na toľko návštevníkov a taký záujem.

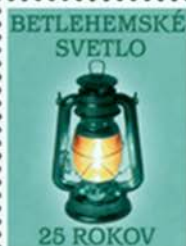
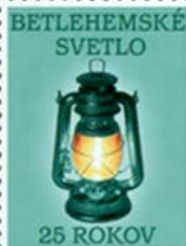
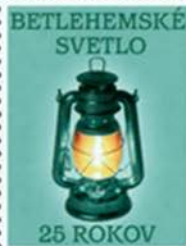

Uspokojený bol len pomerne malý okruh kupujúcich, najmä tí, ktorí si zakúpili materiály ešte pred slávnosťou. Pre niekoľko desiatok záujemcov po omši zostalo k dispozícii len zopár FDC a neveľa známok. Nasledovalo veľké sklamanie, ale aj reptanie. Našťastie netrvalo dlho, lebo nešťastných domácich záujemcov uspokojil Mgr. Vančo, vedúci Poštovej filatelickej služby POFIS prísľubom, že známky, ako aj FDC a ďalšie materiály zašlú hneď v nasledujúcom týždni na poštu do Chynorian. Ostatní filatelisti sa radili, kto, kedy a ako pocestuje do Bratislavy, aby si v predajni POFISU dodatočne zabezpečili potrebné chýbajúce filatelistické materiály a tak si navzájom kolegiálne pomohli.

Autor textu a fotografií: MVDr. Milan Šajgalík
Pre www.slovenskafilatelia.sk upravil Martin Polovka

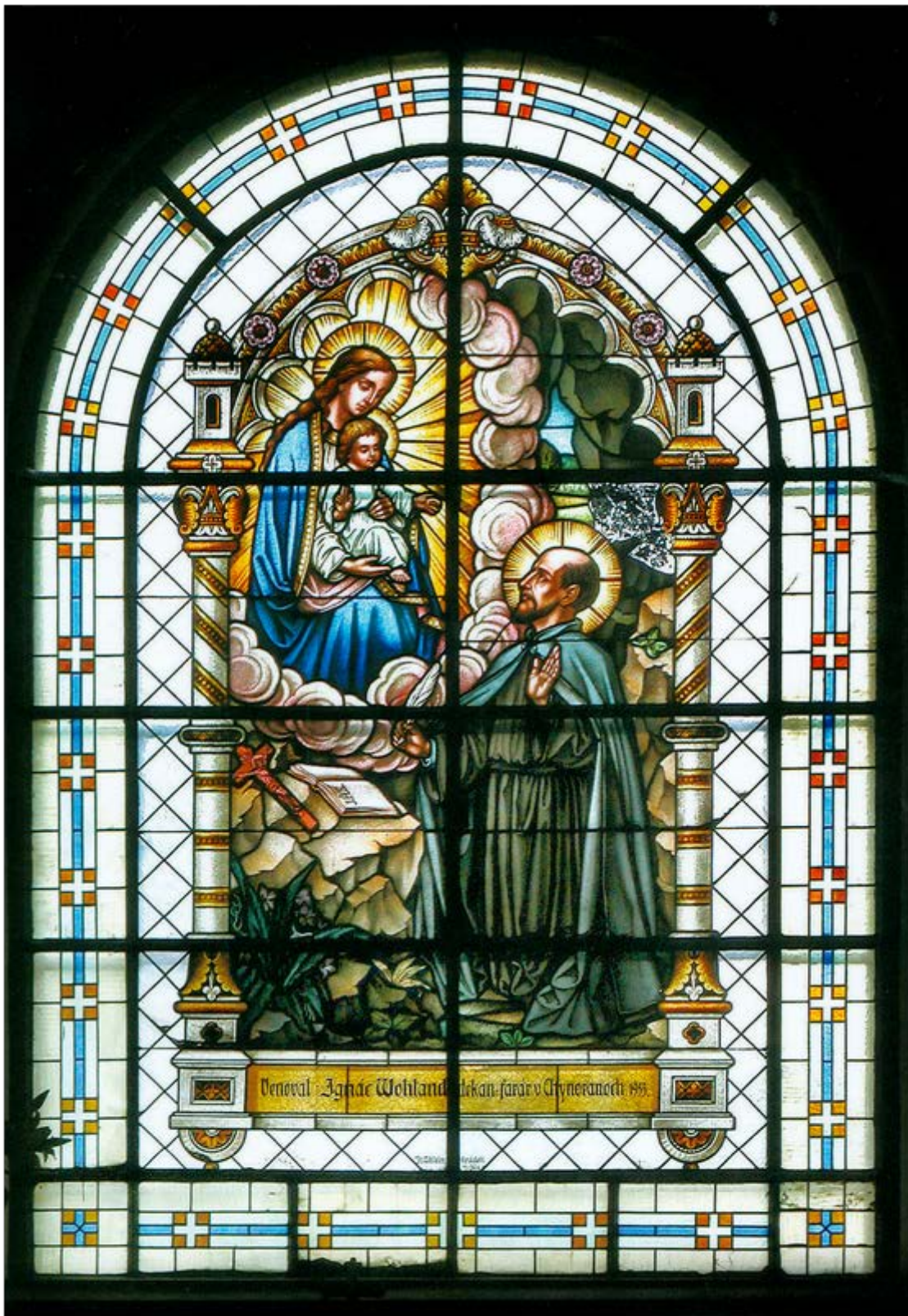
Známka je v klasických tlačových hárkoch po 50 kusov, alebo ako hárček 8 známok s kupónom (Skauti, Betlehem. svetlo 25 r.) - nižšie prikladám ukážku

25. výročie prinesenia
Betlehemskeho svetla
na Slovensko

SLOVENSKÝ
SKAUTING

Celínová pohľadnica Vianoce 2014: **Narodenie – vitráže obdobia romantizmu**
Číslo emisie: **013 CP 575/14** Dátum vydania **14.11.2014** Nominálna hodnota: **0.45 €**
Predajná cena: **0.85 €** (Na druhej, čiže adresnej strane je už natlačená takáto známka.)